

Chovatelský a zápisní řád Českomoravské kynologické unie

Cílem Českomoravské kynologické unie (dále jen ČMKU) je chov čistokrevných plemen psů, při zachování biologického zdraví každého jedince a charakteristických vloh a vlastností specifických pro jednotlivá plemena.

I. Úvodní ustanovení

- Chovatelský a zápisní řád ČMKU je základní normou pro chov plemen psů začleněných do ČMKU.
- Chov jednotlivých plemen je řízen chovatelskými kluby.
- Speciální chovatelské podmínky určují chovatelské kluby. Tyto podmínky musí být v souladu s předpisy FCI a závaznými právními předpisy, zejména zákonem č.166/1999 Sb., o veterinární péči a zákonem č.246/1999 Sb., na ochranu zvířat proti týrání v platném znění.
- Základní chovatelskou normou je plemenný standard FCI v plném rozsahu.
- S chovatelstvím je neslučitelná produkce štěnat jakéhokoliv plemene bez průkazu původu a ani podpora tohoto konání.

II. Chov a jeho řízení

- Chovem se rozumí cílevědomá plemenitba především respektující zásady genetického zdraví jedince i populace (chov nesmí být na úkor zdraví).
- Druhy chovu: čistokrevná plemenitba
křížení (ve smyslu předpisů FCI)

III. Chovní jedinci

- Chovní psi a feny jsou čistokrevní jedinci, kteří mají platný průkaz původu vystavený nebo registrovaný plemennou knihou uznanou FCI a byli zařazení do chovu po splnění podmínek stanovených příslušným chovatelským klubem. Agresivní jedinec nemůže být využit v chovu.
- Podmínky pro zařazení do chovu určují chovatelské kluby ve své pravomoci při respektování platného standardu FCI. Pokud existuje více klubů pro jedno plemeno, musí mít stejné podmínky pro zařazení do chovu.
- Úspěšné splnění podmínek pro zařazení do chovu označí klub do přílohy průkazu původu. Majitel chovného jedince pak předá průkaz původu i s přílohou plemenné knihy k zapsání jedince do evidence chovných jedinců.
- K chovu (krytí) smí být použiti jedinci minimálního stáří 15 měsíců u malých plemen (do 50 cm kohoutkové výšky uváděné standardem) a 18 měsíců u velkých plemen.
- Fena smí být použita k chovu (datum krytí) naposledy v den dosažení stáří 8 let. Výjimku z tohoto ustanovení může, v souladu se specifickými podmínkami plemene, povolit příslušný chovatelský klub za předpokladu, že použití k chovu není na úkor zdravotního stavu feny. Zdravotní stav feny musí být v tomto případě asi 1 měsíc před předpokládanou říjí odborně vyšetřen veterinárním lékařem.

IV. Chovatel, majitel chovného psa

- Majitel chovného psa či feny je fyzická nebo právnická osoba, která má vlastnické právo k chovnému psu (feně). Průkaz původu je nezaměnitelný a neprodejný doklad čistokrevného psa (feny).

- Chovatel je držitel chovné feny v době vrhu, jehož chovatelská stanice byla řádně zaregistrována.
- Držitelem chovného psa nebo feny je buď majitel nebo ten, kdo je majitelem zmocněn používat je k chovu.
- Každá změna ve vlastnictví chovného jedince nebo úhyn musí být do 15-ti dnů oznámena písemně vedení chovatelského klubu nebo plemenné knize.
- Změna držení – u chovného psa neprodleně a u feny se zápisem vrhu musí být změna ohlášena chovatelskému klubu a plemenné knize.
- Převod březí feny je možný. Pokud nebylo dohodnuto jinak, budou štěňata zapsána v chovatelské stanici nového majitele nebo držitele a jsou na něj převedeny i všechny povinnosti plynoucí z krytí chovným psem.
- Zemře-li majitel březí feny, rozhodne jeho dědic, jak bude vrh zapsán. Je možný i zápis na chovatelskou stanici zemřelého.
- V případě více vlastníků chovného jedince je nutno doložit plemenné knize souhlas s podpisovým právem jednoho z majitelů nebo držitele, podepsaný ostatními spolumajiteli, event. všemi spolumajiteli.
- Je-li chovný jedinec ve spoluvlastnictví více osob z různých zemí, musí splňovat podmínky pro zařazení do chovu všech zemí spolumajitelů – nejedná se v tomto případě o zahraniční krytí.

V. **Krycí list (doporučení nebo potvrzení o krytí feny)**

- Pro plánované krytí chovné feny chovné feny vystaví příslušný poradce chovu krycí listy (není-li klubem stanoveno jinak).
- Platnost krycích listů je neomezená. (není-li klubem určeno jinak).
- Krycí listy musí obsahovat následující údaje:
 - Jméno psa (psů) navrženého ke krytí a číslo jeho zápisu
 - Jméno feny a číslo jejího zápisu
 - Jméno a adresu majitele nebo držitele psa
 - Jméno a adresu majitele nebo držitele chovné feny
 - Podpisy obou majitelů (držitelů)
 - Místo a datum krytí
- Řádně vyplněné a podepsané krycí listy jsou dokladem, který je součástí přihlášky vrhu, nutné k zápisu štěňat do plemenné knihy a vydání průkazu původu.
- Způsob manipulace s krycími listy i dalšími doklady nutnými k zápisu vrhu určí chovatelský klub sám

VI. **Krytí**

- Ke krytí smí dojít jen mezi dvěma chovnými jedinci a na základě platného krycího listu.
- Během jednoho hárání smí být fena kryta jen jedním ze psů, který je uveden v krycím listě.
- Doporučuje se krýt fenu u majitele (držitele) psa. Majitel, resp. držitel nebo jimi zmocněná osoba jsou povinni doprovázet fenu ke krytí.
- Pokud fena zůstává u majitele (držitele) psa několik dní, hradí veškeré náklady s tím spojené, jakož i dopravu zpět, majitel feny.
- Držitel psa je povinen se o fenu řádně starat v době, kdy je u něj umístěna za účelem krytí. Rovněž odpovídá za škody, které v této době fena způsobila třetí osobě.

- Pokud vybraný pes fenu nenakryl, smí být užit další pes ve smyslu chovatelského řádu příslušného klubu.
- Při neplánovaném krytí jiným psem než smluveným je držitel psa povinen toto majiteli (držiteli) feny ohlásit a hradit mu všechny náklady a vzniklou škodu. Držitel psa není oprávněn po takovémto krytí žádat od majitele feny žádné finanční vyrovnání.
- Pokud došlo k úhynu feny v době, kdy byla v péči držitele chovného psa, je držitel chovného psa povinen podat o tom zprávu majiteli (držiteli) feny a zjistit na své náklady příčinu úhynu feny.
- Pokud k úhynu chovné feny došlo z důvodu na straně držitele chovného psa, je držitel chovného psa povinen uhradit majiteli chovné feny škodu tím vzniklou. Pokud k úhynu chovné feny nedošlo z důvodu na straně držitele chovného psa, je držitel chovné feny povinen uhradit držiteli chovného psa náklady, které vynaložil na péči o fenu podle uzavřené dohody.
- Po krytí vyplní držitel psa a majitel (držitel) feny krycí listy.
- Způsob úhrady za krytí je věcí dohody: Doporučuje se uzavřít dohodu písemně. Při úhradě krytí formou štěněte přísluší první volba chovateli. Další má být sepsáno v dohodě, která by měla obsahovat hlavně tyto body:
 - Doba výběru štěněte majitelem psa
 - Doba odběru štěněte majitelem psa
 - Doba, po které právo na výběr štěněte zaniká
 - Doba, po které právo na odběr štěněte zaniká
 - Vyrovnání výloh s dopravou
 - Zvláštní ustanovení pro případ, že fena vrhne jen mrtvá štěňata nebo jen jedno štěně, případně, že štěně zvolené majitelem psa do doby odběru uhynie.
- Nedodržení dohody může být předmětem občansko-právního řízení.
- Krytí feny může být nahrazeno inseminací. Tento úkon smí provádět pouze osoba odborně způsobilá (zákon č.166/1999 Sb.) a musí svým podpisem potvrdit, že bylo použito semene určeného (dohodnutého) psa nebo semene s veškerou předepsanou dokumentací. Náklady na inseminaci hradí majitel feny. Inseminace nesmí být v žádném případě použita mezi jedinci, kteří se již předtím úspěšně nereprodukovali přirozeným způsobem.
- Nezabřezne-li fena a došlo-li k úhradě krytí ihned po aktu, má majitel (držitel) feny nárok na jedno bezplatné krytí stejné feny stejným psem.
- Právo krytí zdarma zanikne úhynem psa nebo feny.
- Pokud se prokáže, že pes byl v době krytí neplodný, má majitel feny nárok na vrácení peněz uhrazených za akt krytí.
- Podmínky zahraničního krytí určuje chovatelský řád klubu.
- Během jednoho kalendářního dne smí chovný pes krýt jen jednu fenu.

VII. Vrh

- Fena a vrh mají být umístěny u svého držitele. Pokud je nutno fenu umístit jinak, musí být o této skutečnosti uvědomen příslušný chovatelský klub.
- Určit počet vrhů feny v kalendářním roce je v pravomoci chovatelského klubu.
- Fena smí kojit pouze takový počet štěňat, který odpovídá její zdravotní kondici dle posouzení veterinárním lékařem. Utracení zvířat v chovech včetně regulace počtu štěňat smí provádět pouze veterinární lékař v případech stanovených §5 zákona 246/1992 Sb. Jde o případy kdy:

- Slabost, nevléčitelná nemoc, těžké poranění, genetická nebo vrozená vada, celkové vyčerpání nebo stáří zvířete znamenají při dalším přežívání zvířete jeho trvalé utrpení.
 - Jde o nařízené ochranné a zdolávací opatření při výskytu nákazy nebo jiného hromadného onemocnění zvířat.
 - Jde o regulování populace zvířat.
- Posouzení, zda v konkrétním případě je vhodné z uvedených důvodů zvíře usmrtit, náleží veterinárnímu lékaři.
- O narození štěňat je chovatel povinen podat písemnou zprávu příslušnému poradci chovu a držiteli psa, která obsahuje:
 - Základní identifikační údaje
 - Datum krytí a vrhu
 - Počet celkem narozených, mrtvě narozených, ponechaných štěňat
 - Pohlaví
 - Barvy štěňat
 - Zda štěňata jsou ponechána matce nebo předána kojné feně, v tom případě i adresu držitele kojné feny a počet štěňat u ní umístěných
 - Nezabřeznutí feny hlásí její majitel (držitel) držiteli krycího psa a příslušnému poradci chovu do 75 dnů po krytí.
 - Minimální věk pro odběr štěňat od feny je 49 dnů. Štěňata (vrh) musí být v době odběru označena tetováním nebo čipem.

VIII. Chovatelská stanice

- Evidenci chovatelských stanic vede ČMKU.
- Chovateli může být registrován pouze jeden název chovatelské stanice bez ohledu na počet chovaných plemen a držených fen. Přidělení jména chovatelské stanice je osobní a celoživotní.
- Nárok na ochranu názvu chovatelské stanice vzniká dnem její registrace FCI. Tento název nelze měnit.
- Majitelem chovatelské stanice může být pouze osoba starší 18-ti let, která je způsobilá právním úkonům.
- Název chovatelské stanice je trvalou a nedílnou součástí jména jedince.
- Převod chráněného názvu chovatelské stanice jinému chovateli je možný děděním nebo smluvním postoupením.
- Registrace chovatelské stanice zaniká:
 - Písemným prohlášením jejího vlastníka o zrušení.
 - Úmrtím majitele, pokud stanice nepřešla na jeho dědice.
- Změny jména nebo bydliště majitele chovatelské stanice musí být do jednoho měsíce po změně ohlášeny evidenci chovatelských stanic ČMKU.

IX. Zápisy štěňat do plemenné knihy

- Podkladem pro zápis odchovu do plemenné knihy je přihláška vrhu.
- Součástí přihlášky vrhu jsou krycí listy a v případě zahraničního krytí i kopie originálu průkazu původu včetně dokladu o chovnosti.
- Vrh musí být hlášen k zápisu celý najednou nejpozději do 28. dnů stáří štěňat. Přihláška vrhu musí být odeslána plemenné knize nejpozději do 3 měsíců od data vrhu.

- Jména štěňat jednoho vrhu musí začínat stejným písmenem. Vrhy musí být řazeny abecedně (vzestupně) za sebou. Doporučuje se vést pro každé plemeno v chovatelské stanici zvláštní abecední řadu.
- Jména štěňat se v jedné chovatelské stanici nesmí opakovat.
- Zápisy štěňat do plemenné knihy se provádí podle schématu: - zkratka plemenné knihy / identifikační značka plemene / číslo zápisu. Je v pravomoci plemenné knihy rozhodnout, zda bude čísla zápisu lomit dalšími údaji, které považuje za důležité pro identifikaci jedince (např. rok narození, rok zařazení do chovu apod.).
- Štěňata se zapisují do plemenné knihy té země, kde má chovatel trvalé bydliště.

X. Zápis importovaných jedinců do plemenné knihy

- Jedincům dovezeným s průkazy původu, které jsou vystaveny zeměmi FCI, přiděluje plemenná kniha číslo zápisu podle výše uvedeného schématu. V případě, že jsou importovaní jedinci uváděni do rodokmenu jako rodiče v ČR zapisovaných vrhů, je nutno před číslem jejich zápisu uvádět i zkratku původní plemenné knihy (původní plemenná kniha / česká plemenná kniha / zkratka plemene / číslo zápisu).
- Průkazy původu, které nejsou psány latinkou, je nutno doložit ověřeným překladem.

XI. Zápis jedinců do registru

- Registr je součástí plemenné knihy, do které se zapisují:
 - Importovaní jedinci, kteří jsou zapsáni v plemenných knihách neuznaných FCI
 - Štěňata pocházející z vrhu po rodičích, kteří nemají tři generace předků řádně zapsané v plemenných knihách uznaných FCI
 - Jedinci bez průkazu původu
- Podmínkou pro zapsání do registru: - viz třetí bod – souhlas příslušného chovatelského klubu. Jedinec musí být posouzen na dvou výstavách dvěma různými rozhodčími a oceněn nejméně známkou „velmi dobrá“. V dalším chovu by měl, dle doporučení FCI, mít jeden z rodičů úplný rodokmen.
- Průkazy původu jedinců zapsaných do registru budou nezaměnitelně označeny nápisem „ČMKU – registr“.

XII. Průkaz původu

- Průkaz původu je vystaven na formuláři uznaném FCI a označeném znakem FCI a ČMKU.
- Průkaz původu musí obsahovat:
 - Rodokmen, nutné identifikační údaje o psu – feně
 - Nejméně tři generace předků
 - Přílohu, část určenou k zápisu výsledků z výstav, závodů, zkoušek, svodů a bonitací.
- Pro každého jedince je vystaven jeden průkaz původu. Průkaz původu je příslušenstvím tohoto jedince. Chovatel je povinen předat průkaz původu nabyvateli tohoto jedince bez zbytečného odkladu po té, co jej obdržel z Plemenné knihy ČMKU, kterou byl průkaz původu vystaven. Cena jedince zahrnuje i cenu průkazu původu.

- Ztrátu průkazu původu je nutno hlásit příslušné plemenné knize. Za poškozený průkaz je možno vystavit přepis, za zničený nebo ztracený průkaz lze po zveřejnění v časopise Pes nebo dalších kynologických časopisech vystavit duplikát.
- Zápisy do rodokmenu smí provádět pouze Plemenná kniha ČMKU.
- Zápisy do přílohy provádí příslušní oprávnění pracovníci (plemenná kniha, rozhodčí, výstavní kancelář, veterináři, poradci chovu, pověřeni pracovníci sekretariátu ČMKU).
- Za správnost údajů uvedených v průkazu původu odpovídá svým podpisem ten, kdo zápis provedl.

XIII. Vývoz

- Průkaz původu jedince vyváženého mimo území ČR musí být pověřeným pracovníkem sekretariátu ČMKU označen: razítkem Export Pedigree, průtlačným razítkem se znakem ČMKU, kulatým razítkem ČMKU s podpisem pracovníka a adresou nového majitele.
- Nákup a prodej nebo vývoz psů prostřednictvím obchodních organizací je nepřipustný.

XIV. Závěrečná ustanovení

- Porušením výše uvedených ustanovení tohoto řádu ČMKU se chovatel nebo majitel (držitel) chovného jedince vystavuje kárnému řízení.
- Chovatelský řád jednotlivých chovatelských klubů musí respektovat ustanovení tohoto chovatelského řádu a závazných právních předpisů.
- Prováděcí pokyny pro zápis do plemenné knihy ČMKU vydává P ČMKU.

Schváleno Předsednictvem ČMKU dne 14.9.2000.

Tento řád nabývá účinnosti dnem schválení ÚKOZ tj. dnem 20.9.2000.